

អ្នកជំនាញការ អ.ស.បព្រមានថា ប្រជាធិបតេយ្យកម្ពុជាកំពុងស្ថិតក្នុងការគំរាមកំហែង ពីចលនាប្រឆាំងនឹងគណបក្សប្រឆាំង

ទីក្រុងហ្សឺណែវ (១២ តុលា ២០១៧) – សិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយនៅប្រទេសកម្ពុជាកំពុង ធ្លាក់ចុះយ៉ាងឆាប់រហ័ស ជាមួយនឹងកង្វល់យ៉ាងខ្លាំងចំពោះការបោះឆ្នោតនាពេលខាងមុខ និងអនាគតនៃសិទ្ធិ ប្រជាធិបតេយ្យនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា នេះបើតាមប្រសាសន៍របស់អ្នកជំនាញការសិទ្ធិមនុស្សអង្គការសហ ប្រជាជាតិ។

ការក្រើនរំលឹកយ៉ាងច្បាស់ពីអ្នករាយការណ៍ពិសេសស្តីពីស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា បានកើតមាន បន្ទាប់ពីក្រសួងមហាផ្ទៃ បានចាប់ផ្តើមដំណើរការនីតិវិធីតាមផ្លូវច្បាប់ ដើម្បីរំលាយគណបក្សប្រឆាំងដ៏ធំមួយ គឺគណបក្សសង្គ្រោះជាតិកម្ពុជា (CNRP) ដែលមេដឹកនាំគណបក្សនេះ កំពុងស្ថិតក្នុងការឃុំខ្លួន ហើយមាន និន្នាការឈានទៅការដកហូតអសនៈដែលមានស្រាប់របស់គណបក្សនេះនៅក្នុងសភា។

“សម្រាប់ប្រជាជនកម្ពុជាចូលរួមក្នុងការពិភាក្សាដេញដោលខាងនយោបាយដោយចំហ និងមតិមាំ គណបក្សប្រឆាំងត្រូវតែបានអនុញ្ញាតឲ្យមានអត្ថិភាពនិងដំណើរការដោយគ្មានការភ័យខ្លាច ឬការបំភិត បំភ័យ” នេះបើតាមប្រសាសន៍របស់អ្នករាយការណ៍ពិសេស អ្នកស្រី រ៉ូណា ស្ទីត។ “ប្រជាធិបតេយ្យ គឺនិយាយ អំពីសំឡេងនិងការជ្រើសរើស។ ចលនាទាំងនេះ នឹងអាចឲ្យប្រជាជនកម្ពុជាជាច្រើន ត្រូវប្រឈមនឹងហានិភ័យ នៃការមិនទទួលបានទាំងសំឡេង ទាំងការជ្រើសរើស។”

“ការរំលាយគណបក្សសង្គ្រោះជាតិនឹងប៉ះពាល់ដល់សំឡេងនិងការជ្រើសរើសរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា នៅគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ក្នុងជួររដ្ឋាភិបាល ដែលបង្កឲ្យទៅកង្វល់យ៉ាងខ្លាំងអំពីភាពជាតំណាងរបស់រដ្ឋាភិបាល។ ខ្ញុំសូមបន្តតាមការអំពាវនាវដែលធ្វើឡើងកាលពីខែមុន ដោយឧត្តមស្នងការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស ដែល លោកបានជម្រុញឲ្យរដ្ឋាភិបាលគោរពសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ និងសេរីភាពជាមូលដ្ឋាន។

“ខ្ញុំមានកង្វល់ផងដែរថា រដ្ឋាភិបាលកំពុងធ្វើរឿងនេះ ដោយលើកហេតុផលសំអាងអំពីនីតិវិធី” សាស្ត្រាចារ្យ ស្ទីត បានមានប្រសាសន៍បន្ថែមដូច្នោះ។

គណបក្សសង្គ្រោះជាតិ គឺជាគណបក្សប្រឆាំងតែមួយគត់ដែលមានតំណាងនៅក្នុងរដ្ឋសភា។ ការ បោះឆ្នោតសកលនឹងប្រព្រឹត្តទៅតាមកាលកំណត់នៅខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៨។

មេដឹកនាំគណបក្សនេះ លោក កឹម សុខា នៅតែស្ថិតក្នុងការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នពីបទសន្និដ្ឋាន ជាមួយបរទេស និងត្រូវប្រឈមនឹងការផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគាររហូតដល់ ៣០ឆ្នាំ ប្រសិនបើឃើញថា មានទោសមែន។ តាំងពីពេលចាប់ខ្លួនលោក នៅថ្ងៃទី៣ ខែកញ្ញា មក ស្ទើរតែពាក់កណ្តាលនៃចំនួនសមាជិក សភា ៥៥ រូប នៃគណបក្សសង្គ្រោះជាតិបានចាកចេញពីប្រទេស។

សាស្ត្រាចារ្យ ស្ទីត បានកត់សម្គាល់ថា វិធានការផ្លូវច្បាប់ប្រឆាំងនឹងគណបក្សសង្គ្រោះជាតិដែលបាន ចាប់ផ្តើមនៅតុលាការកំពូលកាលពីថ្ងៃសុក្រមុន បាននិងកំពុងដំណើរការ តាមរយៈការធ្វើវិសោធនកម្មជាបន្ត បន្ទាប់លើច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ កាលពីខែមីនា និងខែកក្កដា ឆ្នាំនេះ។

ការធ្វើវិសោធនកម្មទាំងនេះ បានបង្កើតជាមូលដ្ឋានបន្ថែមដល់ការរំលាយគណបក្សមួយ ដែលផ្នែកខ្លះនៃការធ្វើវិសោធនកម្មនោះ មានលក្ខណៈទូលំទូលាយ និងមិនច្បាស់លាស់។

ការធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់បន្ថែមទៀត ដែលដាក់ស្នើដោយគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា(CPP)សម្រាប់កិច្ចពិភាក្សានៅសប្តាហ៍នេះ មានបរិយាយអំពីរូបមន្តសម្រាប់បែងចែកឡើងវិញនូវអាសនៈរបស់គណបក្សមួយដែលត្រូវបានរំលាយ ឲ្យទៅគណបក្សដទៃផ្សេងទៀត។

“ប្រសិនបើការផ្លាស់ប្តូរទាំងនេះ ត្រូវបានអនុវត្តចំពោះស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននេះ វានឹងចោទជាចម្ងល់យ៉ាងខ្លាំងអំពីភាពជាតំណាងនយោបាយរបស់ប្រជាជនកម្ពុជាមួយផ្នែកធំ”។ អ្នករាយការណ៍ពិសេស បានមានប្រសាសន៍ដូច្នោះ។

“នីតិវិធី គឺលើសពីការដែលគ្រាន់តែអនុវត្តច្បាប់ទៅទៀត។ ច្បាប់ទាំងអស់ ត្រូវតែគោរពសិទ្ធិមនុស្ស ហើយត្រូវឆ្លុះបញ្ចាំងពីគោលការណ៍នៃភាពត្រឹមត្រូវ យុត្តិធម៌ និងការចូលរួមជាសាធារណៈ។ បើពុំនោះទេ វានឹងក្លាយការគ្រប់គ្រងដោយច្បាប់ មិនមែនជានីតិវិធីនោះទេ។”

លោកស្រីបានបន្ថែមថា៖ “កម្ពុជាសម័យទំនើប ត្រូវបានបង្កើតឡើងទៅជាប្រទេសប្រជាធិបតេយ្យសេរី ពហុបក្ស ដោយគោរព និងការពារសិទ្ធិមនុស្ស។ រដ្ឋធម្មនុញ្ញរបស់ខ្លួន បានព្យាយាមទប់ស្កាត់ការរំលោភឡប់មកវិញនូវរដ្ឋធម្មនុញ្ញ។ អ្នកដែលបានប្រារព្ធរដ្ឋធម្មនុញ្ញ សុទ្ធតែបានដឹងច្បាស់អំពីផលវិបាកដែលកើតចេញពីរបៀបគ្រប់គ្រងបែបឯកបក្ស។”

ចប់

សាស្ត្រាចារ្យ វណ្ណ ស្ទីត (ចក្រភពអង់គ្លេស) ត្រូវបានក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស អ.ស.ប តែងតាំងក្នុងខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥ ជាអ្នករាយការណ៍ពិសេសស្តីពីស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា។ ក្នុងនាមជាអ្នករាយការណ៍ពិសេស អ្នកស្រី គឺជាផ្នែកមួយនៃ **នីតិវិធីពិសេស** របស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។ **នីតិវិធីពិសេស** (ដែលជាស្ថាប័នធំបំផុតមួយរបស់អ្នកជំនាញការឯករាជ្យ នៅក្នុងប្រព័ន្ធសិទ្ធិមនុស្ស អ.ស.ប) គឺជាឈ្មោះទូទៅមួយនៃយន្តការឯករាជ្យ ឃ្លាំមើល និងស្វែងរកការពិតរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។ អ្នកកាន់អណត្តិរបស់នីតិវិធីពិសេស ជាអ្នកជំនាញការសិទ្ធិមនុស្សឯករាជ្យ ដែលតែងតាំងដោយក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស ដើម្បីដោះស្រាយទាំងស្ថានភាពជាក់លាក់នៃប្រទេសនីមួយៗ ទាំងបញ្ហាតាមវិស័យមួយៗ នៅគ្រប់តំបន់ទាំងអស់នៃពិភពលោក។ ពួកគេមិនមែនជាបុគ្គលិក អ.ស.ប ទេ ហើយឯករាជ្យពីរដ្ឋាភិបាលឬអង្គការណាមួយ។ ពួកគេបម្រើការក្នុងសមត្ថភាពបុគ្គលរបស់ពួកគេផ្ទាល់ និងមិនទទួលប្រាក់បៀវត្សរ៍ពីការងាររបស់ខ្លួនឡើយ។

សូមឆែកមើលរបាយការណ៍របស់អ្នករាយការណ៍ពិសេសស្តីពីប្រទេសកម្ពុជា។
សិទ្ធិមនុស្ស អ.ស.ប គេហទំព័រប្រទេស៖ [កម្ពុជា](#)

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម និងការសាកសួរព័ត៌មានផ្សេងៗ សូមទាក់ទងលោកស្រី ជេនីហ្វី ក្រាហ្វត (Ms. Jennifer Kraft) តាមរយៈទូរស័ព្ទលេខ (+៤១ ២២ ៩២៨ ៩៨៣០ ឬ អ៊ីម៉ែល៖ jkraft@ohchr.org)

សម្រាប់ការសាកសួរព័ត៌មាន អំពីអ្នកជំនាញការឯករាជ្យដទៃទៀតរបស់ អ.ស.ប សូមទាក់ទង៖
លោក ប្រាយអិន វីលសុន (Bryan Wilson)-អង្គការប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន តាមរយៈទូរស័ព្ទលេខ (+៤១ ២២ ៩១៧ ៩៨២៦ ឬ អ៊ីម៉ែល៖ mediaconsultant2@ohchr.org)

ខ្លាយខ្វល់អំពីពិភពលោកដែលយើងរស់នៅ? អញ្ចឹង ចូរយើងក្រោកឈរឡើង ដើម្បីសិទ្ធិនរណាម្នាក់នៅថ្ងៃនេះ
#Standup4humanrights និងចូលទៅកាន់ទំព័រវេបសាយ៖ <http://www.standup4humanrights.org>